

ΚΑΤ' ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2020/592 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30ής Απριλίου 2020

σχετικά με προσωρινά έκτακτα μέτρα παρέκκλισης από ορισμένες διατάξεις του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την αντιμετώπιση της διαταραχής της αγοράς στον τομέα των οπωροκηπευτικών και στον αμπελοοινικό τομέα λόγω της πανδημίας COVID-19 και των μέτρων που συνδέονται με αυτήν

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου (¹), και ιδίως το άρθρο 219 παράγραφος 1 σε συνδυασμό με το άρθρο 228,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η πανδημία COVID-19 προκαλεί σημαντική διαταραχή στην αγορά των οπωροκηπευτικών και στην αμπελοοινική αγορά σε ολόκληρη την Ένωση. Τα μέτρα που έλαβαν τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19, και ιδίως οι εκτεταμένοι περιορισμοί στις μετακινήσεις και τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης, έχουν ως αποτέλεσμα τη διακοπή των αλυσίδων εφοδιασμού, την προσωρινή αναστολή λειτουργίας σημαντικών σημείων διάθεσης για τα προϊόντα του τομέα των οπωροκηπευτικών και του αμπελοοινικού τομέα, αντίστοιχα, σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής, καθώς και στον τομέα της εστίασης, όπως η αναστολή της λειτουργίας εστιατορίων, κυλικείων, μπαρ και ξενοδοχείων. Τα σχετικά με την COVID-19 μέτρα οδηγούν επίσης σε προβλήματα εφοδιαστικής, τα οποία έχουν ιδιαίτερα σοβαρές συνέπειες για τα ευαλλοίωτα οπωροκηπευτικά προϊόντα και τον αμπελοοινικό τομέα. Τα σχετικά με την COVID-19 μέτρα προκαλούν επίσης δυσκολίες στην συγκομιδή των οπωροκηπευτικών και σε όλες τις εργασίες που σχετίζονται με την παραγωγή οίνου, λόγω της έλλειψης εργατικού δυναμικού και της αδυναμίας πρόσβασης στους καταναλωτές, έπειτα από τη διακοπή των αλυσίδων εφοδιασμού, τα προβλήματα εφοδιαστικής και την αναστολή της λειτουργίας σημαντικών σημείων διάθεσης. Οι περιστάσεις αυτές διαταράσσουν σημαντικά τον τομέα των οπωροκηπευτικών και τον αμπελοοινικό τομέα της Ένωσης. Οι γεωργοί στους τομείς αυτούς αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσχέρειες και προβλήματα ρευστότητας.
- (2) Λαμβανομένων υπόψη της διάρκειας των περιορισμών που επιβάλλουν τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση της πανδημίας COVID-19 και της πιθανής συνέχισής τους, της μακροπρόθεσμης διακοπής των αλυσίδων εφοδιαστικής και εφοδιασμού, καθώς και του σοβαρού οικονομικού αντίκτυπου στα κύρια σημεία διάθεσης των προϊόντων του τομέα των οπωροκηπευτικών και του αμπελοοινικού τομέα, αντίστοιχα, τόσο σε επίπεδο χονδρικής όσο και λιανικής, καθώς και στον τομέα της εστίασης, η σοβαρή διαταραχή στις δύο αυτές αγορές και οι επιπτώσεις της είναι πιθανόν να συνεχιστούν και, ενδεχομένως, να επιδεινωθούν.
- (3) Εξαιτίας της εν λόγω διαταραχής της αγοράς και του άνευ προηγουμένου συνδυασμού των περιστάσεων, οι γεωργοί σε όλα τα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν υπέρμετρες δυσχέρειες όσον αφορά τον προγραμματισμό, την εφαρμογή και την εκτέλεση των καθεστώτων ενίσχυσης που προβλέπονται στα άρθρα 32 έως 38 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 για τον τομέα των οπωροκηπευτικών και στα άρθρα 39 έως 54 του εν λόγω κανονισμού για τον αμπελοοινικό τομέα. Είναι, επομένως, αναγκαίο να αμβλυνθούν οι δυσκολίες αυτές, κατά παρέκκλιση από ορισμένες από τις εν λόγω διατάξεις.
- (4) Οι αναγνωρισμένες οργανώσεις παραγωγών και οι ενώσεις οργανώσεων παραγωγών μπορούν να εφαρμόζουν, στο πλαίσιο των εγκεκριμένων επιχειρησιακών προγραμμάτων τους, μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων στον τομέα των οπωροκηπευτικών, τα οποία αποσκοπούν στην αύξηση της ανθεκτικότητας του τομέα στις διαταραχές της αγοράς. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3 τέταρτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, τα εν λόγω μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων δεν περιλαμβάνουν περισσότερο από το ένα τρίτο των δαπανών στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος. Για να παρασχεθεί μεγαλύτερη ευελιξία στις εν λόγω οργανώσεις παραγωγών και για να τους δοθεί η δυνατότητα να εστιάσουν τους πόρους που είναι διαθέσιμοι στο πλαίσιο των επιχειρησιακών προγραμμάτων στην αντιμετώπιση της διαταραχής της αγοράς που προκαλείται από τα μέτρα που σχετίζονται με την πανδημία COVID-19, ο εν λόγω κανόνας δεν θα πρέπει να εφαρμοστεί το 2020.

(¹) ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 671.

- (5) Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, η αναστολή της λειτουργίας των ξενοδοχείων, των μπαρ και των εστιατορίων επηρεάζει άμεσα το 30 % των ποσοτήτων οίνου που καταναλώνονται στην Ένωση, ποσοστό που αντιστοιχεί στο 50 % της αξίας του οίνου που καταναλώνεται στην Ένωση. Παρατηρείται επίσης ότι η κατανάλωση οίνου στο σπίτι δεν αντισταθμίζει τη μείωση της κατανάλωσης εκτός σπιτιού. Επιπλέον, οι συνήθειες εορτασμοί και συναντήσεις όπου καταναλώνεται οίνος, όπως γενέθλια ή εθνικές αργίες, δεν είναι δυνατοί. Επιπροσθέτως, οι θερινές τουριστικές δραστηριότητες και οι δραστηριότητες οινoturισμού κινδυνεύουν να μην πραγματοποιηθούν. Συνεπώς, τα πλεονάσματα οίνου αυξάνονται στην αγορά. Επιπλέον, η έλλειψη εργατικού δυναμικού, η οποία οφείλεται επίσης στην πανδημία, και οι δυσχέρειες εφοδιαστικής που προκάλεσε η πανδημία ασκούν πίεση στους αμπελοκαλλιεργητές και στο σύνολο του αμπελοοινικού τομέα. Οι αμπελοκαλλιεργητές αντιμετωπίζουν συνεχώς αυξανόμενα προβλήματα ενόψει της επικείμενης συγκομιδής: χαμηλές τιμές, μείωση της κατανάλωσης, προβλήματα στις μεταφορές και δυσχέρειες στις πωλήσεις.
- (6) Ταυτόχρονα, οι συνθήκες στην αμπελοοινική αγορά της Ένωσης παρουσίασαν επιδείνωση καθ' όλη τη διάρκεια του 2019, τα δε αποθέματα οίνου βρίσκονται στο υψηλότερο επίπεδο από το 2009. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στον συνδυασμό της συγκομιδής-ρεκόρ του 2018 και της γενικής πτωτικής τάσης της κατανάλωσης οίνου στην Ένωση. Επιπλέον, οι πρόσθετοι εισαγωγικοί δασμοί που επιβλήθηκαν στους ενωσιακούς οίνους από τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, που αποτελούν την κύρια εξαγωγική αμπελοοινική αγορά της Ένωσης, έχει επηρεάσει τις εξαγωγές. Η πανδημία COVID-19 έχει επιφέρει ένα ακόμη μεγαλύτερο πλήγμα σε έναν ευπαθή τομέα, ο οποίος δεν έχει πλέον τη δυνατότητα να διαθέσει στην αγορά ή να διανείμει αποτελεσματικά τα προϊόντα του, κυρίως λόγω της αναστολής της λειτουργίας σημαντικών εξαγωγικών αγορών και των μέτρων που έχουν ληφθεί για να διασφαλιστεί η σωστή εφαρμογή του περιορισμού και της αναστολής των δραστηριοτήτων, ιδίως όσον αφορά τη διακοπή όλων των δραστηριοτήτων εστίασης και την αδυναμία εφοδιασμού των συνήθων πελατών. Επιπλέον, οι δυσκολίες προμήθειας βασικών εισροών, όπως οι φίλες και τα πώματα, που απαιτούνται για την παραγωγή οίνου, ασκούν πίεση στις δραστηριότητες των επιχειρήσεων του αμπελοοινικού τομέα, καθώς τις εμποδίζει να διαθέσουν στην αγορά οίνους που είναι έτοιμοι προς πώληση.
- (7) Η απομάκρυνση από την αγορά της Ένωσης ορισμένων ποσοτήτων οίνου που δεν διατίθενται στο εμπόριο και δεν μπορούν να αποθεματοποιηθούν αναμένεται να συμβάλει στην αντιμετώπιση των σοβαρών διαταραχών της αγοράς στον αμπελοοινικό τομέα. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εισαχθεί προσωρινά η απόσταξη οίνου για λόγους που σχετίζονται με την κρίση που προκάλεσε η πανδημία COVID-19 ως επιλέξιμο μέτρο στήριξης στο πλαίσιο των προγραμμάτων στήριξης στον αμπελοοινικό τομέα, ώστε να συμβάλει στη βελτίωση των οικονομικών επιδόσεων των οينوπαραγωγών. Για να αποφευχθεί η στρέβλωση του ανταγωνισμού, η χρήση της παραγόμενης αλκοόλης θα πρέπει να αποκλειστεί για τη βιομηχανία τροφίμων και ποτών και να περιοριστεί για βιομηχανικούς σκοπούς, συμπεριλαμβανομένης της απολύμανσης και της φαρμακευτικής χρήσης, καθώς και για ενεργειακούς σκοπούς.
- (8) Η ενίσχυση για την αποθεματοποίηση σε περίπτωση κρίσης είναι ένα άλλο μέτρο το οποίο θα μπορούσε να απομακρύνει προσωρινά ορισμένες ποσότητες οίνου από την αγορά και να συμβάλει στη σταδιακή επάνοδο σε μια πιο βιώσιμη από οικονομική άποψη κατάσταση στην αγορά. Ως εκ τούτου, η ενίσχυση για την αποθεματοποίηση οίνου σε περίπτωση κρίσης θα πρέπει να είναι προσωρινά επιλέξιμη για στήριξη στο πλαίσιο των προγραμμάτων στήριξης στον αμπελοοινικό τομέα. Για να αποφευχθεί το ενδεχόμενο η εν λόγω στήριξη να χορηγηθεί δύο φορές για την ίδια ποσότητα οίνου που έχει αποσυρθεί από την αγορά, οι δικαιούχοι της ενίσχυσης για την αποθεματοποίηση οίνου σε περίπτωση κρίσης δεν θα πρέπει να λάβουν ενίσχυση για την απόσταξη οίνου σε περίπτωση κρίσης στο πλαίσιο των προγραμμάτων στήριξης του αμπελοοινικού τομέα ούτε εθνικές ενισχύσεις για την απόσταξη οίνου σε περιπτώσεις κρίσης.
- (9) Για να βοηθηθούν οι επιχειρήσεις να ανταποκριθούν στις τρέχουσες έκτακτες περιστάσεις και να αντιμετωπιστεί αυτή η απρόβλεπτη και επισφαλής κατάσταση, είναι σκόπιμο να επιτραπεί πρόσθετη ευελιξία κατά την εφαρμογή ορισμένων μέτρων δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013.
- (10) Ειδικότερα, για να μπορέσουν τα κράτη μέλη να στηρίξουν τους παραγωγούς που πλήττονται σοβαρά από την κρίση, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί παρέκκλιση από το άρθρο 44 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά το μέτρο σχετικά με τα ταμεία αλληλοβοήθειας που αναφέρεται στο άρθρο 48 του εν λόγω κανονισμού, ώστε οι δαπάνες που πραγματοποιούνται σε σχέση με τις ενέργειες που το 2020 είναι στο τέταρτο έτος διεξαγωγής τους να είναι επιλέξιμες ακόμη και αν οι δαπάνες αυτές πραγματοποιήθηκαν πριν από την υποβολή του σχετικού σχεδίου προγράμματος στήριξης από το κράτος μέλος. Η παρέκκλιση αυτή θα επιτρέψει στα κράτη μέλη να χορηγήσουν πρόσθετες ενισχύσεις για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών των ήδη συσταθέντων ταμείων αλληλοβοήθειας για άλλους 12 μήνες κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2020. Προκειμένου να παρασχεθεί επαρκής οικονομική στήριξη και κατά παρέκκλιση από το άρθρο 48 παράγραφος 2, η χορηγούμενη ενίσχυση θα πρέπει να είναι μη φθίνουσα και να ισοδυναμεί με τη χρηματοδότηση που χορηγήθηκε κατά το τρίτο έτος εφαρμογής.
- (11) Είναι επίσης αναγκαίο, ως έκτακτο μέτρο, να προβλεφθεί παρέκκλιση από το άρθρο 46 παράγραφος 6, το άρθρο 47 παράγραφοι 1 και 3, το άρθρο 49 παράγραφος 2 και το άρθρο 50 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 και να αυξηθεί προσωρινά η μέγιστη συνεισφορά της Ένωσης στα μέτρα «αναδιάρθρωση και μετατροπή αμπελώνων», «πρώιμη συγκομιδή», «ασφάλιση της συγκομιδής» και «επενδύσεις». Τα εν λόγω προσωρινά μέτρα είναι αναγκαία διότι, για λόγους που σχετίζονται με την πανδημία COVID-19, οι επιχειρήσεις επιβαρύνονται και θα συνεχίσουν να επιβαρύνονται με σημαντικές απώλειες εισοδήματος και πρόσθετες δαπάνες που προκύπτουν από τις αναταράξεις στην αγορά και στην παραγωγή τους. Η αύξηση της συνεισφοράς της Ένωσης για τα εν λόγω μέτρα και, κατά συνέπεια, η μείωση της συνεισφοράς του δικαιούχου θα παρείχε στους δικαιούχους κάποια οικονομική ανακούφιση.

- (12) Η ευελιξία που εισάγεται με την αύξηση της συνεισφοράς της Ένωσης αποτελεί μορφή χρηματοδοτικής στήριξης, η οποία, ωστόσο, δεν απαιτεί πρόσθετη ενωσιακή χρηματοδότηση, δεδομένου ότι εξακολουθούν να ισχύουν τα δημοσιονομικά όρια για τα εθνικά προγράμματα στήριξης του αμπελοοινικού τομέα που ορίζονται στο παράρτημα VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013. Τα κράτη μέλη μπορούν συνεπώς να αποφασίσουν να διαθέσουν υψηλότερα ποσά για τα εν λόγω μέτρα μόνο στο πλαίσιο του ετήσιου προϋπολογισμού που προβλέπεται στο εν λόγω παράρτημα. Επομένως, η αύξηση των συντελεστών χρηματοδότησης αποσκοπεί στην παροχή στήριξης στον τομέα στο πλαίσιο της δεδομένης ασταθούς κατάστασης στην αγορά, χωρίς να απαιτείται να κινητοποιηθούν εξωτερικά πρόσθετα κεφάλαια.
- (13) Το προληπτικό μέσο ασφάλισης της συγκομιδής είναι επιλέξιμο για στήριξη στο πλαίσιο των προγραμμάτων στήριξης του τομέα του οίνου για την ενθάρρυνση μιας υπεύθυνης προσέγγισης σε καταστάσεις κρίσης. Το άρθρο 49 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 προβλέπει ότι η στήριξη για την ασφάλιση της συγκομιδής συμβάλλει στη διασφάλιση των εισοδημάτων των παραγωγών από απώλειες που οφείλονται σε φυσικές καταστροφές, δυσμενή καιρικά φαινόμενα, ασθένειες ή προσβολή από επιβλαβείς οργανισμούς. Λαμβανομένων υπόψη των δραματικών συνεπειών για τα εισοδήματα των οινοπαραγωγών συνεπεία της πανδημίας COVID-19 λόγω των ενίοτε ανυπέρβλητων δυσκολιών που προκύπτουν σε όλα τα στάδια της οινοπαραγωγής και της εμπορίας, είναι σκόπιμο να επεκταθεί η στήριξη της Ένωσης για την κάλυψη της ασφάλισης της συγκομιδής, όταν οι απώλειες είναι αποτέλεσμα ανθρώπινης πανδημίας. Είναι επίσης σκόπιμο, στις περιπτώσεις αυτές, να αυξηθεί προσωρινά το ποσοστό της ενωσιακής στήριξης έως 60 %, ώστε να παρασχεθεί κάποια οικονομική ανακούφιση στους αμπελοκαλλιεργητές.
- (14) Η πρόωμη συγκομιδή που προβλέπεται στο άρθρο 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 χρησιμοποιείται ως μέτρο διαχείρισης της αγοράς όταν αναμένεται υπερβολική παραγωγή σταφυλιών. Το εν λόγω άρθρο προβλέπει την ολική καταστροφή ή απομάκρυνση των σταφυλιών από την εκμετάλλευση, προκειμένου η εκμετάλλευση αυτή να τύχει της στήριξης της Ένωσης. Υπό τις παρούσες συνθήκες, οι αμπελοκαλλιεργητές αντιμετωπίζουν πρωτοφανείς δυσκολίες για την κινητοποίηση του εργατικού δυναμικού που είναι αναγκαίο για τη διεκπεραίωση μιας τέτοιας εργασίας. Είναι συνεπώς σκόπιμο να προβλεφθεί παρέκκλιση από την υποχρέωση αυτή και να επιτραπεί η καταστροφή ή η απομάκρυνση των σταφυλιών που δεν έχουν ωριμάσει σε τμήμα μιας εκμετάλλευσης, υπό τον όρο ότι το μέτρο αυτό εφαρμόζεται σε ολόκληρα αγροτεμάχια.
- (15) Για επιτακτικούς λόγους επείγουσας ανάγκης, λαμβανομένων ιδίως υπόψη της συνεχιζόμενης διαταραχής της αγοράς, των σοβαρών επιπτώσεών της στον τομέα των σπυροκοινοτικών και στον αμπελοοινικό τομέα, καθώς και της συνέχισης και της πιθανής επιδείνωσής της, είναι αναγκαίο να αναληφθεί άμεση δράση και να θεσπιστούν επείγοντως μέτρα για την άμβλυνση των αρνητικών συνεπειών της. Η καθυστέρηση ανάληψης άμεσης δράσης για την αντιμετώπιση αυτής της διαταραχής της αγοράς θα μπορούσε να επιδεινώσει τη διαταραχή αυτή και στους δύο τομείς και θα ήταν επίζημια για την παραγωγή και τις συνθήκες της αγοράς σε αμφοτέρους τους τομείς. Ως εκ τούτου, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να εκδοθεί σύμφωνα με τη διαδικασία επείγουσας ανάγκης που προβλέπεται στο άρθρο 228 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013.
- (16) Δεδομένου ότι είναι αναγκαίο να αναληφθεί άμεση δράση, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να αρχίσει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

ΟΠΩΡΟΚΗΠΕΥΤΙΚΑ

Άρθρο 1

Προσωρινή παρέκκλιση από το άρθρο 33 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 33 παράγραφος 3 τέταρτο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, το όριο του ενός τρίτου των δαπανών για μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων στο πλαίσιο του επιχειρησιακού προγράμματος που αναφέρεται στην εν λόγω διάταξη δεν ισχύει για το έτος 2020.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΟΙΝΟΣ

ΤΜΗΜΑ 1

Μέτρα στήριξης σε περίπτωση κρίσης

Άρθρο 2

Παρεκκλίσεις από το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, τα μέτρα που καθορίζονται στα άρθρα 3 και 4 του παρόντος κανονισμού μπορούν να χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο προγραμμάτων στήριξης στον αμπελοοινικό τομέα κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2020.

Άρθρο 3

Απόσταξη οίνου σε περίπτωση κρίσης

1. Στήριξη μπορεί να χορηγείται για την απόσταξη οίνου σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στο παρόν άρθρο. Η εν λόγω στήριξη είναι αναλογική.
2. Η αλκοόλη που παράγεται από την απόσταξη για την οποία παρέχεται στήριξη κατά τα προβλεπόμενα στην παράγραφο 1 χρησιμοποιείται αποκλειστικά για βιομηχανικούς σκοπούς, συμπεριλαμβανομένης της απολύμανσης ή της φαρμακευτικής χρήσης, ή για ενεργειακούς σκοπούς, ώστε να αποφεύγεται η στρέβλωση του ανταγωνισμού.
3. Οι δικαιούχοι της στήριξης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι οινοποιητικές επιχειρήσεις που παράγουν ή διαθέτουν στο εμπόριο τα προϊόντα που αναφέρονται παράρτημα VII μέρος II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, οργανώσεις οινοπαραγωγών, ενώσεις δύο ή περισσότερων παραγωγών, διεπαγγελματικές οργανώσεις ή αποσταγματοποιήσι αμπελοοινικών προϊόντων.
4. Μόνο οι δαπάνες που συνδέονται με την παράδοση του οίνου στους αποσταγματοποιησιούς και με την απόσταξη του εν λόγω οίνου είναι επιλέξιμες για στήριξη.
5. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν κριτήρια προτεραιότητας, αναφέροντάς τα στο πρόγραμμα στήριξης. Τα εν λόγω κριτήρια προτεραιότητας βασίζονται στη συγκεκριμένη στρατηγική και τους στόχους που ορίζονται στο πρόγραμμα στήριξης, είναι αντικειμενικά και δεν εισάγουν διακρίσεις.
6. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τη διαδικασία υποβολής αίτησης για τη στήριξη που αναφέρεται στην παράγραφο 1, οι οποίοι περιλαμβάνουν διατάξεις όσον αφορά:
 - α) τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις·
 - β) την υποβολή και την επιλογή των αιτήσεων, που περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις προθεσμίες για την υποβολή των αιτήσεων, την εξέταση της καταλληλότητας κάθε προτεινόμενης δράσης και την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας επιλογής στους επιχειρηματίες·
 - γ) την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τις διατάξεις για τις επιλέξιμες δράσεις και τις δαπάνες που αναφέρονται στην παράγραφο 4, καθώς και με τα κριτήρια προτεραιότητας, εφόσον εφαρμόζονται τα εν λόγω κριτήρια·
 - δ) την επιλογή των αιτήσεων, που περιλαμβάνουν τουλάχιστον τον συντελεστή στάθμισης κάθε κριτηρίου προτεραιότητας, εφόσον εφαρμόζονται κριτήρια προτεραιότητας·
 - ε) τις ρυθμίσεις σχετικά με την πληρωμή προκαταβολών και την παροχή εγγυήσεων.
7. Τα κράτη μέλη καθορίζουν το ποσό στήριξης υπέρ των δικαιούχων βάσει αντικειμενικών κριτηρίων που δεν εισάγουν διακρίσεις.
8. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 44 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν εθνικές ενισχύσεις σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων για το μέτρο που αναφέρεται στο παρόν άρθρο.

9. Τα άρθρα 1 και 2, το άρθρο 43, τα άρθρα 48 έως 54 και το άρθρο 56 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/1149 της Επιτροπής^(?), καθώς και τα άρθρα 1, 2 και 3, τα άρθρα 19 έως 23, τα άρθρα 25 έως 31, το άρθρο 32 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο και τα άρθρα 33 έως 40 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2016/1150 της Επιτροπής^(?) εφαρμόζονται κατ' αναλογία στη στήριξη για την απόσταξη οίνου σε περίπτωση κρίσης.

Άρθρο 4

Ενίσχυση για την αποθεματοποίηση οίνου σε περίπτωση κρίσης

1. Ενίσχυση για την αποθεματοποίηση οίνου σε περίπτωση κρίσης μπορεί να χορηγείται σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται στο παρόν άρθρο.

2. Για να αποφευχθεί η χορήγηση στήριξης δύο φορές για την ίδια ποσότητα οίνου που έχει αποσυρθεί από την αγορά, οι δικαιούχοι που λαμβάνουν ενίσχυση αποθεματοποίησης σε περίπτωση κρίσης για μια ποσότητα οίνου δεν λαμβάνουν, για την ίδια ποσότητα οίνου, ενίσχυση για απόσταξη σε περίπτωση κρίσης βάσει του άρθρου 3 του παρόντος κανονισμού ούτε εθνικές ενισχύσεις για απόσταξη οίνου σε περιπτώσεις κρίσης δυνάμει του άρθρου 216 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013.

3. Οι δικαιούχοι της ενίσχυσης που αναφέρεται στην παράγραφο 1 είναι οινοποιητικές επιχειρήσεις που παράγουν ή διαθέτουν στο εμπόριο τα προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα VII μέρος II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, οργανώσεις οινοπαραγωγών, ενώσεις δύο ή περισσότερων παραγωγών ή διεπαγγελματικές οργανώσεις.

4. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν κανόνες σχετικά με τη διαδικασία υποβολής αίτησης για την ενίσχυση που αναφέρεται στην παράγραφο 1, οι οποίοι περιλαμβάνουν διατάξεις όσον αφορά:

- α) τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που μπορούν να υποβάλλουν αιτήσεις·
- β) την υποβολή και την επιλογή των αιτήσεων, που περιλαμβάνουν τουλάχιστον τις προθεσμίες για την υποβολή των αιτήσεων, την εξέταση της καταλληλότητας κάθε προτεινόμενης δράσης και την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας επιλογής στους επιχειρηματίες·
- γ) την επαλήθευση της συμμόρφωσης με τους όρους στήριξης που προβλέπονται στο παρόν άρθρο καθώς και με τις διατάξεις για τα κριτήρια προτεραιότητας, εφόσον εφαρμόζονται κριτήρια προτεραιότητας·
- δ) την επιλογή των αιτήσεων, που περιλαμβάνουν τουλάχιστον τον συντελεστή στάθμισης κάθε κριτηρίου προτεραιότητας, εφόσον εφαρμόζονται κριτήρια προτεραιότητας·
- ε) τις ρυθμίσεις σχετικά με την πληρωμή προκαταβολών και την παροχή εγγυήσεων.

5. Τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίζουν κριτήρια προτεραιότητας κατά τρόπο ώστε να δίνεται προτεραιότητα σε ορισμένους δικαιούχους, αναφέροντας τα κριτήρια αυτά στο πρόγραμμα στήριξης. Τα εν λόγω κριτήρια προτεραιότητας βασίζονται στη συγκεκριμένη στρατηγική και τους στόχους που ορίζονται στο πρόγραμμα στήριξης, είναι αντικειμενικά και δεν εισάγουν διακρίσεις.

6. Τα κράτη μέλη εξετάζουν τις αιτήσεις βάσει της λεπτομερούς περιγραφής των προτεινόμενων δράσεων από τον αιτούντα και των προτεινόμενων προθεσμιών για την εφαρμογή τους.

7. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 44 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, τα κράτη μέλη μπορούν να χορηγούν εθνικές ενισχύσεις σύμφωνα με τους ενωσιακούς κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων για το μέτρο που αναφέρεται στο παρόν άρθρο.

8. Τα άρθρα 1 και 2, το άρθρο 43, τα άρθρα 48 έως 54 και το άρθρο 56 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) 2016/1149 της Επιτροπής, καθώς και τα άρθρα 1, 2 και 3, τα άρθρα 19 έως 23, τα άρθρα 25 έως 31, το άρθρο 32 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο και τα άρθρα 33 έως 40 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2016/1150 της Επιτροπής εφαρμόζονται κατ' αναλογία στην ενίσχυση για την αποθεματοποίηση οίνου σε περίπτωση κρίσης.

^(?) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2016/1149 της Επιτροπής, της 15ης Απριλίου 2016, για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα εθνικά προγράμματα στήριξης στον αμπελοοικονομικό τομέα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 555/2008 της Επιτροπής (ΕΕ L 190 της 15.7.2016, σ. 1).

^(?) Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2016/1150 της Επιτροπής, της 15ης Απριλίου 2016, για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα εθνικά προγράμματα στήριξης του αμπελοοικονομικού τομέα (ΕΕ L 190 της 15.7.2016, σ. 23).

ΤΜΗΜΑ 2

Παρεκκλίσεις από τα ειδικά μέτρα στήριξης**Άρθρο 5****Παρέκλιση από το άρθρο 44 παράγραφος 2 και το άρθρο 48 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013**

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 44 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, το οικονομικό έτος 2020, η στήριξη για τη σύσταση ταμείων αλληλοβοήθειας που αναφέρεται στο άρθρο 48 του εν λόγω κανονισμού μπορεί να χορηγείται για τις δαπάνες που πραγματοποιούνται πριν από την υποβολή των σχετικών σχεδίων προγραμμάτων στήριξης σε σχέση με ενέργειες οι οποίες, το 2019, έχουν ολοκληρώσει το τρίτο έτος εφαρμογής τους.
2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 48 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, η στήριξη για τη σύσταση ταμείων αλληλοβοήθειας σε σχέση με ενέργειες οι οποίες, το 2019, έχουν ολοκληρώσει το τρίτο έτος εφαρμογής τους μπορεί να παρέχεται με τη μορφή μη φθίνουσας ενίσχυσης για την κάλυψη των διοικητικών δαπανών των ταμείων και το ποσό της ισούται με τη χρηματοδότηση που χορηγείται κατά το τρίτο έτος εφαρμογής.

Άρθρο 6**Παρέκλιση από το άρθρο 46 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013**

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 46 παράγραφος 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, η συνεισφορά της Ένωσης στις πραγματικές δαπάνες που συνδέονται με την αναδιάρθρωση και τη μετατροπή αμπελώνων δεν υπερβαίνει το 60 % των δαπανών αυτών. Στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες, η συνεισφορά της Ένωσης στις δαπάνες αναδιάρθρωσης και μετατροπής δεν υπερβαίνει το 80 %.

Άρθρο 7**Παρέκλιση από το άρθρο 47 παράγραφοι 1 και 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013**

1. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 47 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, κατά τη διάρκεια του 2020, ως «πρώιμη συγκομιδή» νοείται η ολική καταστροφή ή η απομάκρυνση των σταφυλιών που δεν έχουν ακόμη ωριμάσει, στο σύνολο της εκμετάλλευσης ή σε τμήμα της εκμετάλλευσης, υπό την προϋπόθεση ότι η πρώιμη συγκομιδή πραγματοποιείται σε ολόκληρα αγροτεμάχια.
2. Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 47 παράγραφος 3 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, η στήριξη που χορηγείται για την πρώιμη συγκομιδή δεν υπερβαίνει το 60 % του συνόλου του άμεσου κόστους της καταστροφής ή της απομάκρυνσης των σταφυλιών και της απώλειας εισοδήματος που προκύπτει από την εν λόγω καταστροφή ή απομάκρυνση.

Άρθρο 8**Παρέκλιση από το άρθρο 49 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013**

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 49 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, η χρηματοδοτική συνεισφορά της Ένωσης στη στήριξη για την ασφάλιση της συγκομιδής δεν υπερβαίνει το 60 % του κόστους των ασφαλιστρών που καταβάλλουν οι παραγωγοί για την ασφάλιση:

- α) έναντι απωλειών που αναφέρονται στο άρθρο 49 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 και έναντι άλλων απωλειών που προκαλούνται από δυσμενή κλιματικά φαινόμενα·
- β) έναντι απωλειών που προκαλούνται από ζώα, ασθένειες φυτών ή προσβολή από επιβλαβείς οργανισμούς·
- γ) έναντι απωλειών που προκαλούνται από ανθρώπινες πανδημίες.

Άρθρο 9**Παρέκλιση από το άρθρο 50 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013**

Κατά παρέκκλιση από το άρθρο 50 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, για τη συνεισφορά της Ένωσης ισχύουν τα εξής μέγιστα ποσοστά ενίσχυσης σε σχέση με τις επιλέξιμες επενδυτικές δαπάνες:

- α) 60 % στις λιγότερο αναπτυγμένες περιφέρειες·
- β) 50 % σε άλλες περιφέρειες πλην των λιγότερο αναπτυγμένων·

- γ) 80 % στις εξόχως απόκεντρες περιοχές που αναφέρονται στο άρθρο 349 της Συνθήκης·
δ) 75 % στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους, όπως ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 229/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (*).

Άρθρο 10

Εφαρμογή της προσωρινής αυξημένης συνεισφοράς της Ένωσης

Το άρθρο 6, το άρθρο 7 παράγραφος 2, το άρθρο 8 και το άρθρο 9 εφαρμόζονται σε ενέργειες που επιλέγονται από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών από την ημερομηνία έναρξης ισχύος του παρόντος κανονισμού και το αργότερο έως τις 15 Οκτωβρίου 2020.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 11

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την ημέρα της δημοσίευσής του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 30 Απριλίου 2020.

Για την Επιτροπή
Η Πρόεδρος
Ursula VON DER LEYEN

(*) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 229/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Μαρτίου 2013, σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1405/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 78 της 20.3.2013, σ. 41).